

V Bruselu dne 27.6.2024
COM(2024) 261 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

**o uplatňování článků 13, 16 a 17 směrnice 2010/13/EU ve znění směrnice (EU) 2018/1808
v období 2020–2021**

{SWD(2024) 149 final}

1. PŘEDCHOZÍ OPATŘENÍ A SOUVISLOSTI

Tato zpráva je součástí pravidelného sledování provádění opatření týkajících se podpory evropských děl ze strany audiovizuálních mediálních služeb, jak je stanoveno ve směrnici 2010/13/EU (známé také jako směrnice o audiovizuálních mediálních službách)¹. Tato zpráva se týká let 2020 a 2021 a vztahuje se na lineární i nelineární služby. Zeměpisná oblast působnosti zahrnuje členské státy. Zpráva vychází z vnitrostátních zpráv předložených členskými státy a z nezávislé studie (dále jen „studie“), která poskytuje rovněž informace² o Islandu, Lichtenštejnsku a Norsku (tj. zemích Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), které jsou zároveň členy Evropského hospodářského prostoru (EHP), dále také „země EHP a ESVO“). Zpráva rovněž zohledňuje příslušné údaje Evropské audiovizuální observatoře a zprávu Komise o výhledu mediálního průmyslu³. Navazuje na předchozí zprávy týkající se uplatňování ustanovení směrnice o audiovizuálních mediálních službách v období 2015–2019⁴ a 2011–2014⁵.

Tato pravidelná zpráva poprvé zohledňuje nové povinnosti zavedené směrnicí (EU) 2018/1808⁶, která pozměnila směrnici 2010/13/EU tím, že posílila pravidla podpory evropských děl ze strany audiovizuálních mediálních služeb. Lhůta pro její provedení ve vnitrostátním právu byla stanovena na září 2020.

Nová pravidla obsažená v článku 13 směrnice o audiovizuálních mediálních službách ukládají členským státům povinnost zajistit, aby poskytovatelé audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání (poskytovatelé služeb videa na vyžádání (VOD)) spadajících do jejich pravomoci zajistili ve svých katalozích alespoň 30% podíl evropských děl a zabezpečili jejich

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) (Úř. věst. L 95, 15.4.2010, s. 1).

² Studie obsahuje právní analýzu audiovizuálního právního rámce a jeho vývoje v členských státech, Norsku, Lichtenštejnsku a na Islandu v období 2020–2021. Studie rovněž poskytuje informace o podílu evropských děl v lineárních službách a ve službách VOD na základě údajů poskytnutých členskými státy a nezávislé analýzy obsahu lineárních služeb a služeb VOD. Definici evropských děl použitou v této studii lze nalézt v čl. 1 odst. 1 písm. n) směrnice o audiovizuálních mediálních službách a tato definice zahrnuje díla pocházející z členských států, díla pocházející ze třetích evropských států, které jsou stranou Evropské úmluvy o přeshraniční televizi Rady Evropy (ECTT), a díla vytvořená v koprodukcí v rámci dohod týkajících se audiovizuálního odvětví, které byly uzavřeny mezi Unií a třetími zeměmi. V neposlední řadě studie obsahuje ekonomickou analýzu audiovizuálního trhu v členských státech a zabývá se otázkami, jako jsou obchodní modely v audiovizuálním odvětví a názory zúčastněných stran na vývoj audiovizuálního trhu.

³ Pracovní dokument útvarů Komise, *Výhled evropského mediálního průmyslu*, SWD(2023) 150 final, 17.5.2023. Ačkoli technicky nespadá do referenčního období, poskytuje historické údaje a obecná zjištění, která jsou pro tuto zprávu použitelná.

⁴ Pracovní dokument útvarů Komise, *Zpráva o uplatňování článků 13, 16 a 17 směrnice 2010/13/EU v období 2015–2019, pokud jde o nelineární služby (článek 13) a lineární služby (články 16 a 17)*, SWD(2023) 152 final, 17.5.2023, k dispozici na adrese: [Zprávy Komise o podpoře evropských děl audiovizuálními mediálními službami | Utváření digitální budoucnosti Evropy \(europa.eu\)](#).

⁵ Pracovní dokument útvarů Komise, *Zpráva o uplatňování článků 13, 16 a 17 směrnice 2010/13/EU v období 2011–2014, pokud jde o nelineární služby (článek 13), a v období 2013–2014, pokud jde o lineární služby (články 16 a 17)*, SWD(2020) 227 final, 13.10.2020, k dispozici na adrese: [Zpráva o uplatňování článků 13, 16 a 17 směrnice 2010/13/EU | Utváření digitální budoucnosti Evropy \(europa.eu\)](#).

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808 ze dne 14. listopadu 2018, kterou se mění směrnice 2010/13/EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) s ohledem na měnící se situaci na trhu (Úř. věst. L 303, 28.11.2018, s. 69).

zviditelnění⁷. Nová pravidla rovněž umožňují členským státům rozšířit finanční příspěvky na tvorbu evropských děl, mimo jiné prostřednictvím přímých investic do obsahu a příspěvků do vnitrostátních fondů, které ukládají poskytovatelům mediálních služeb spadajícím do jejich pravomoci, na poskytovatele mediálních služeb, kteří se zaměřují na diváky na jejich územích, ale jsou usazeni v jiných členských státech⁸. Tyto povinnosti uložené přeshraničním službám musí být přiměřené, nediskriminační a jinak v souladu s právem EU. Poskyvatelé mediálních služeb s nízkým obratem nebo s nízkou sledovaností jsou osvobozeni jak od povinnosti týkající se dodržování kvót a zdůraznění, tak od povinnosti finančních investic. Členské státy mohou rovněž stanovit další výjimky, pokud by tyto povinnosti vzhledem k povaze nebo tematickému zaměření audiovizuálních mediálních služeb byly neproveditelné nebo neodůvodněné⁹. Aby byl zajištěn konzistentní výpočet podílu evropských děl v katalozích poskytovatelů služeb VOD a aby bylo možné definovat nízkou sledovanost a nízký obrat, vydala Komise v červenci 2020 pokyny k těmto dvěma oblastem podle směrnice o audiovizuálních mediálních službách¹⁰.

Směrnice (EU) 2018/1808 ponechala beze změny povinnosti týkající se podpory evropských děl, které se vztahují na lineární služby uvedené v článcích 16 a 17 směrnice o audiovizuálních mediálních službách. Subjekty televizního vysílání musí vždy, kdy je to možné, vhodnými prostředky vyhradit pro evropská díla většinový podíl svého vysílacího času s výjimkou času určeného pro zprávy, sportovní události, soutěže, reklamu, teletextové služby a teleshopping¹¹. Musí také vyhradit alespoň 10 % svého vysílacího času nebo programového rozpočtu pro nezávislá evropská díla¹².

Podle nových pravidel směrnice o audiovizuálních mediálních službách mají členské státy podávat zprávy o provádění článku 13 každé dva roky¹³, a to v souladu se stávajícími povinnostmi podávat zprávy týkající se článků 16 a 17. Vypracování této zprávy byla narušeno zpožděním, k němuž došlo při provádění směrnice (EU) 2018/1808 ve vnitrostátním právu členskými státy, a následně tím, zda a do jaké míry byly členské státy schopné poskytnout příslušné údaje ve vnitrostátních zprávách.

Podrobné zprávy lze nalézt v pracovním dokumentu útvarů Komise, který je připojen k této zprávě. První část tohoto dokumentu obsahuje informace o uplatňování článku 13 směrnice o audiovizuálních mediálních službách, pokud jde o podporu evropských děl ze strany audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání v období 2020–2021 v souladu s čl. 13 odst. 5 směrnice o audiovizuálních mediálních službách, přičemž zohledňuje vývoj na trhu a technický rozvoj a cíl kulturní rozmanitosti. Druhá část se týká uplatňování článků 16 a 17 směrnice o audiovizuálních mediálních službách, pokud jde o podporu evropských děl a nezávislé tvorby ze strany subjektů televizního vysílání v témže období. Podle čl. 16 odst. 3 směrnice o audiovizuálních mediálních službách je cílem informovat členské státy a Evropský parlament

⁷ Ustanovení čl. 13 odst. 1 směrnice o audiovizuálních mediálních službách.

⁸ Ustanovení čl. 13 odst. 2 směrnice o audiovizuálních mediálních službách.

⁹ Ustanovení čl. 13 odst. 6 směrnice o audiovizuálních mediálních službách.

¹⁰ Pokyny podle čl. 13 odst. 7 směrnice o audiovizuálních mediálních službách týkající se výpočtu podílu evropských děl v katalozích služeb na vyžádání a definice nízké sledovanosti a nízkého obratu, Úř. věst. C 223, 7.7.2020.

¹¹ Článek 16 směrnice o audiovizuálních mediálních službách.

¹² Článek 17 směrnice o audiovizuálních mediálních službách.

¹³ Ustanovení čl. 13 odst. 4 směrnice o audiovizuálních mediálních službách.

o vnitrostátních zprávách o uplatňování článků 16 a 17, které musí členské státy předkládat každé dva roky a k nimž případně může být připojeno stanovisko. Hlavní zjištění a závěry jsou uvedeny níže.

2. HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ A ZÁVĚRY

Období, na které se vztahuje tato zpráva (2020–2021), bylo přechodným obdobím, neboť lhůta pro provedení směrnice (EU) 2018/1808 ve vnitrostátním právu uplynula v září 2020 a ne všechny členské státy směrnici do konce referenčního období této zprávy plně ve vnitrostátním právu provedly.

Referenční období zahrnovalo také začátek pandemie COVID-19. Pandemie měla sice na tvorbu audiovizuálního obsahu značný dopad, přesto však účastníkům služeb VOD umožnila rozšířit okruh diváků a zejména globálním službám SVOD umožnila nadále zvyšovat své příjmy v EU – z 6,7 miliardy EUR v roce 2019 na 11,7 miliardy EUR v roce 2021. Celkový počet služeb VOD provozovaných v jurisdikcích členských států EU a zemí EHP a ESVO rovněž vzrostl z 1 030 v roce 2019 na 1 984 v roce 2021.

V referenčním období zavedlo sedmnáct členských států vnitrostátní prováděcí opatření k provedení nových pravidel obsažených v článku 13 do vnitrostátního práva, zatímco ostatní členské státy je zavedly až po skončení referenčního období. V řadě případů, kdy bylo provedení ve vnitrostátním právu dokončeno v referenčním období, musely být podrobné informace týkající se uplatňování pravidel ještě upřesněny sekundárními nebo podzákonnými předpisy. Povinnost poskytovatelů služeb dodržovat pravidla se navíc často začala uplatňovat až po skončení referenčního období. Jak provedení ve vnitrostátním právu během referenčního období, tak provedení ve vnitrostátním právu po skončení referenčního období však vykazovaly vysokou míru souladu s pokyny Komise a podobnosti, pokud jde o přístupy k výpočtu a výjimky. Celkově z přehledů mapujících právní předpisy poskytnutých členskými státy vyplývá, že v referenčním období platila vnitrostátní prováděcí opatření k zajištění 30% podílu evropských děl v katalogích služeb videa na vyžádání (VOD) v sedmnácti členských státech.

Podle zpráv členských států se průměrný podíl evropských děl na službách VOD v letech 2020–2021 pohyboval mezi 63 a 64 %. Je to o něco více ve srovnání s 42–63 % uvedenými v předchozí studii, která se týkala let 2015–2019, nicméně je důležité poznamenat, že údaje nebyly k dispozici pro všechny služby VOD, které jsou provozovány v členských státech.

Studie zahrnovala vzorek 1 062 služeb VOD provozovaných v 21 členských státech a v Norsku, jenž byl založen na přehledu z roku 2023. Analýza uvedená ve studii zjistila, že průměrný podíl evropských děl na službách VOD je 35 %, zatímco v roce 2021 tento podíl činil 36 %, i když to bylo založeno na menším vzorku. Z nejnovějších údajů vyplývá podstatně nižší průměrný podíl, než jaký uvádějí zprávy členských států (63–64 %). Tyto rozdíly lze do určité míry vysvětlit několika důvody: i) studie zahrnovala pouze služby VOD z 21 členských států a Norska; ii) nezávislá analýza a zprávy členských států se týkaly různých časových období a iii) je obtížné porovnávat definice a metody používané pro měření, protože údaje o metodice používané členskými státy ke sledování dodržování předpisů jsou omezené¹⁴.

¹⁴ V této souvislosti lze uvést, že směrnice o audiovizuálních mediálních službách podporuje označování audiovizuálního obsahu metadaty, přičemž jeho význam rovněž potvrdila skupina evropských regulačních orgánů pro audiovizuální mediální služby; viz 35. bod odůvodnění směrnice (EU) 2018/1808; ERGA Subgroup 3 –

Směrnice (EU) 2018/1808 rovněž zavedla možnost, aby členské státy rozšířily finanční příspěvky na tvorbu evropských děl, které ukládají poskytovatelům mediálních služeb spadajícím do jejich pravomoci, na poskytovatele mediálních služeb, kteří se zaměřují na diváky na jejich územích, ale jsou usazeni v jiných členských státech. V referenčním období (2020–2021) sedm členských států uvedlo, že mají zavedeny povinnosti finančních příspěvků pro přeshraniční poskytovatele služeb VOD, a dva členské státy uvedly, že mají tyto povinnosti zavedeny pro přeshraniční poskytovatele lineárních služeb.

Přestože se jedná o první zprávu týkající se nových pravidel stanovených ve směrnici o audiovizuálních mediálních službách, bylo již v oblasti sledování dosaženo určitého pokroku. Nicméně k získání úplného a komplexního přehledu o situaci je třeba učinit ještě mnohem více. Komise proto vyzývá všechny členské státy, aby zajistily sledování a ověřování podílu evropských děl na službách VOD a aby poskytovaly podrobné informace o případech nedodržování tohoto podílu a o použité metodice. Komise rovněž vyzývá členské státy, aby ve svých zprávách poskytovaly úplné informace o podílu evropských děl na všech službách VOD, které spadají do jejich pravomoci. Komise dále vyzývá k poskytování informací o důvodech, proč některé služby VOD nedosahují minimálního podílu evropských děl, a o posuzování těchto případů vnitrostátními regulačními orgány a následných opatřeních přijatých v těchto případech těmito orgány.

Pokud jde o lineární kanály, pandemie měla na průměrnou dobu sledování a příjmy z televizní reklamy pouze krátkodobý dopad. Celkový vývoj v každém případě zjevně naznačuje stagnující příjmy. Ačkoli soubory údajů nejsou v plném rozsahu srovnatelné, zdá se, že celkový počet televizních kanálů zůstal podobný nebo se mírně snížil z 4 657, které na konci roku 2019 vykazala Evropská audiovizuální observatoř¹⁵ v členských státech včetně Spojeného království, na 4 483 v roce 2021, které členské státy a země EHP a ESVO vykazaly jako provozované v rámci své jurisdikce.

Pokud jde o články 16 a 17 směrnice o audiovizuálních mediálních službách, které neobsahují žádná nová pravidla, všechny členské státy vyžadují, aby subjekty televizního vysílání vyhradily pro evropská díla většinový podíl svého vysílacího času, přičemž některé členské státy stanovily pro veřejnoprávní subjekty televizního vysílání nebo pro všechny subjekty televizního vysílání vyšší podíl. Čtyři členské státy, respektive pět členských států provedlo v referenčním období změny svých vnitrostátních právních předpisů týkajících se článků 16

Ensuring Prominence and Access of Audiovisual Media Content to all Platforms (Findability) – Deliverable 2: Overview document in relation to Article 13(1) of the Audiovisual Media Services Directive (2020) (Skupina ERGA, podskupina 3 – Zajištění zdůraznění a dostupnosti audiovizuálního mediálního obsahu na všech platformách (vyhledatelnost) – výstup 2: přehledový dokument týkající se čl. 13 odst. 1 směrnice o audiovizuálních mediálních službách (2020)), https://erga-online.eu/wp-content/uploads/2021/01/ERGA_SG3_2020_Report_Art.131_final.pdf; ERGA Subgroup 1 Consistent implementation and enforcement of the new Audiovisual Media Services Directive framework, Workstream 2 Technical expertise: Interpreting and providing guidance on the most complex new provisions, Report: Transposition and implementation of Article 13(1) of the new AVMSD – Ensuring prominence of European works in the catalogues of on-demand audiovisual media services (Skupina ERGA, podskupina 1 – Důsledné provádění a prosazování nového rámce směrnice o audiovizuálních mediálních službách, pracovní směr 2 Technická odbornost: Výklad a poskytování pokynů k nejsložitějším novým ustanovením, Zpráva: Provedení ve vnitrostátním právu a uplatňování čl. 13 odst. 1 nové směrnice o audiovizuálních mediálních službách – Zajištění zdůraznění evropských děl v katalozích audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání (2021)), https://erga-online.eu/wp-content/uploads/2021/12/ERGA-SG1-2021-Report-Article-13_1.pdf.

¹⁵ Evropská audiovizuální observatoř, *Yearbook 2020/2021 – Key trends* (Ročenka 2020/2021 – Hlavní trendy), k dispozici na adrese: <https://rm.coe.int/yearbook-key-trends-2020-2021-en/1680a26056>, s. 26.

a 17. Jednalo se však pouze o drobné změny nebo změny technického rázu. Ze zpráv členských států vyplývá, že průměrný podíl evropských děl na lineárních službách – 68 % v roce 2020 a 69 % v roce 2021 – byl mnohem vyšší než povinný většinový podíl stanovený v článku 16 směrnice o audiovizuálních mediálních službách. Obecně to vypovídá o řádném uplatňování tohoto ustanovení v celé Unii. Ze zpráv členských států však dále vyplývá, že podíl evropských děl se oproti předchozímu vykazovanému období snížil (72,6 % v roce 2019). Podíl evropských děl (38 %) je navíc podle analýzy obsažené ve studii výrazně nižší než podíl evropských děl, který v průměru vykazují členské státy (68–69 %). Rozdíly mezi zjištěními, k nimž dospěla studie, a údaji, které uvedly členské státy, lze částečně vysvětlit několika důvody, např. skutečností, že studie pracovala se vzorky kanálů získanými pouze z patnácti členských států.

Členské státy dále uvedly, že celkově splnily požadavek týkající se podílu nezávislé tvorby stanovený v článku 17 směrnice o audiovizuálních mediálních službách. Podle údajů poskytnutých členskými státy činil průměrný podíl evropských děl vytvořených nezávislými výrobci 40,6 % v roce 2020 a 41,4 % v roce 2021. Průměrný podíl evropské nezávislé tvorby vypočtený na základě zpráv členských států je však podstatně vyšší než podíl, který vyplývá ze studie. Ze studie vyplývá, že celkový podíl nezávislých evropských děl byl ve všech členských státech poměrně nízký (méně než 3 %), a zdá se, že je nižší než podíl, který byl vypočten v předchozí studii. Přesto lze mezi jednotlivými kanály pozorovat významné rozdíly, které v některých případech souvisejí s různými definicemi nezávislé tvorby. Průměrný podíl nových evropských děl vykázaných členskými státy činil 56,4 % v roce 2020 a 59,0 % v roce 2021, což představuje oproti předchozímu vykazovanému období (54,6 % v roce 2019) nárůst.

Celkový počet kanálů, které byly od povinnosti osvobozeny, zůstal v referenčním období konstantní (2 236 v letech 2020 a 2021) a tvořil téměř polovinu všech televizních kanálů vykázaných členskými státy. Údaje však naznačují pokles počtu kanálů, které byly od povinnosti osvobozeny, ve srovnání s předchozím vykazovaným obdobím (2 895 v roce 2019).

Stejně jako v předchozí zprávě Komise vyzývá členské státy, aby poskytly podrobné informace o případech, kdy poskytovatelé lineárních služeb nedodržují požadavky na zajištění požadovaného podílu evropských děl, nezávislé tvorby a nové tvorby, a o posuzování těchto případů vnitrostátními regulačními orgány a následných opatřeních přijatých v těchto případech těmito orgány, aby se zajistil soulad s články 16 a 17. Podobně jako v případě služeb VOD Komise dále vyzývá členské státy, aby poskytly informace o své příslušné metodě výpočtu a aby zvýšily počet kanálů, u nichž se údaje vykazují. Poskytnutí těchto informací a zvýšení počtu těchto kanálů se doporučuje proto, aby bylo možné v případě potřeby přijmout účinná opatření k prosazování plnění povinností a lépe porovnávat výsledky budoucích studií, které sledují plnění povinností vyplývajících ze směrnice o audiovizuálních mediálních službách.